

Şehriban ERCAN

THEMIS

KPSS
TARIH NOTLARI

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	V
TEŞEKKÜR	V
TARİH BİLİMİ HAKKINDA	1

BİRİNCİ KİSIM TÜRK TARİHİ

BİRİNCİ BÖLÜM İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK TARİHİ

GENEL OLARAK	5
İSLAMİYETTEN ÖNCEKİ TÜRK DEVLETLERİ	6
İŞKİTLER (SAKALAR)	6
ASYA (BÜYÜK) HUN İMPARATORLUĞU	6
AVRUPA HUN DEVLETİ	8
BİRİNCİ GÖKTÜRK DEVLETİ (552 – 659)	8
KUTLUK DEVLETİ (II. GÖKTÜRK DEVLETİ) (682 – 744)	9
UYGURLAR (744 – 840)	10
AVARLAR (JUAN JUANLAR= APARLAR)	11
KIRGIZLAR	11
AKHUNLAR (EFTALİTLER)	12
TÜRGİŞLER	12
MACARLAR	12
BULGARLAR	13
SİBİRLER (SABİRLER)	13
HAZARLAR	13
PEÇENEKLER	14
KIPÇAKLAR (KUMANLAR)	14
OĞUZLAR (UZLAR)	14
KARLUKLAR	15
İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK DEVLETLERİİNDE KÜLTÜR VE UYGARLIK	16
DEVLET YÖNETİMİ	16
Kurultayın (= Toy, Kengeş, Ternek) özellikleri nelerdir?	18
Türklerde sultanat değişikliği usulleri hangi koşullarda yapılmıştır?	19
SOSYAL – EKONOMİK YAŞAM VE SANAT	19
ORDU	22

DİN VE İNANIŞ	22
YAZI, DİL VE EDEBİYAT	23
HUKUK	24
TÜRKLERİN KULLANDIĞI TAKVİMLER	25

İKİNCİ BÖLÜM İSLAMİYET SONRASI TÜRK DEVLETLERİ

TÜRKLERİN İSLAMİYETİ BENİMSEMESENDEKİ ETKENLER	39
İLK TÜRK – İSLAM DEVLETLERİ	39
KARAHANLILAR (840–1212)	39
GAZNEVİLER (968–1183)	41
BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ (1038–1157)	41
MISİR'DA KURULAN İLK TÜRK – İSLAM DEVLETLERİ	45
TOLUNOĞULLARI (868–905)	45
AKŞİTLER [İHŞİDİLER] (935–969)	46
EYYUBİLER	46
MEMLÜKLER (KÖLEMENLER)	47
TÜRK İSLAM DEVLETLERİİNDE KÜLTÜR VE UYGARLIK	48
DEVLET YÖNETİMİ	49
SOSYAL – EKONOMİK YAŞAM VE SANAT	50
TOPRAK YÖNETİMİ	51
ORDU	51
HUKUK	52
DİL VE EDEBİYAT	52
BİLİM	53
SANAT	54

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM TÜRKİYE TARİHİ

ANADOLU'DA KURULAN İLK TÜRK DEVLETLERİ	57
SALTUKOĞULLARI	57
MENGÜCEKLER	57
ÇAKA BEYLİĞİ	57
DANIŞMENTOĞULLARI	58
ARTUKOĞULLARI	58
ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ (1077–1308)	58
ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ'NDE KÜLTÜR VE UYGARLIK	60
DEVLET YÖNETİMİ	60
SOSYAL VE EKONOMİK YAŞAM	61

TOPRAK YÖNETİMİ.....	64
ORDU	64
DİN VE İNANIŞ	65
DİL VE EDEBİYAT.....	66
SANAT	66
ANADOLU TÜRK BEYLİKLERİ	69
DİĞER BEYLİKLER	70
YAKIN DOĞU VE ASYA'DA KURULAN DİĞER DEVLETLER	83
MOĞOL DEVLETİ (1196 – 1227).....	83
HARZEMŞAHALAR DEVLETİ (1097 – 1231).....	83
KARAKOYUNLU DEVLETİ (1365-1469).....	83
AKKOYUNLU DEVLETİ (1398-1502)	84
TİMUR DEVLETİ (1369 – 1507).....	84
BABÜR DEVLETİ (1526 – 1858)	85

İKİNCİ KISIM OSMANLI TARİHİ

BİRİNCİ BÖLÜM ANA ÇİZGİLERİYLE OSMANLI DEVLETİ'NİN SİYASAL KİMLİĞİ

OSMANLILARIN SİYASİ VARLIĞI VE KURULUŞ DÖNEMİ.....	89
OSMANLI DEVLETİ KURULUŞ DÖNEMİNDEKİ GELİŞMELER.....	90
YÜKSELME DÖNEMİ (1453-1579).....	94
DURAKLAMA DÖNEMİ (1579-1699)	101
DURAKLAMANIN İÇ NEDENLERİ	101
DURAKLAMANIN DIŞ NEDENLERİ	102
ONYEDİNCİ YÜZYIL İŞYANLARI	103
VAKAYI VAKVAKİYE (ÇINAR OLAYI)	105
GERİLEME DÖNEMİ (1699-1792).....	108

İKİNCİ BÖLÜM OSMANLI DEVLETİ'NDE DEĞİŞİM VE DÖNÜŞÜM ÇABALARI

ONYEDİNCİ (XVII.)YÜZYIL ISLAHAT HAREKETLERİ	111
ONSEKİZİNCİ (XVIII.) YÜZYIL ISLAHAT HAREKETLERİ	113
LALE DEVİRİ (1718-1730)	113
BİRİNCİ MAHMUT DÖNEMİ (1730-1754)	114

ÜÇÜNCÜ MUSTAFA DÖNEMİ (1757-1774)	114
BİRİNCİ ABDÜLHAMİT DÖNEMİ (1774-1789)	114
ÜÇÜNCÜ SELİM DÖNEMİ (1789-1807)	114
XVIII. YÜZYILIN GENEL GÖRÜNÜMÜ	116

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN ÇÖKÜŞ VE DAĞILMA DÖNEMLERİ

ONDOKUZUNCU (XIX.) YÜZYIL SİYASİ GELİŞMELERİ.....	117
NAPOLYONUN ELÇİ GÖNDERMESİ	117
KABAKÇI MUSTAFA İSYANI	117
SIRP İSYANI (1804-1878)	117
YUNAN İSYANI (1814-1829)	118
MISIR İSYANI (1833-1839).....	118
HÜNKÂR İSKELESİ ANTLAŞMASI (1833)	119
BALTA LİMANI TİCARET ANTLAŞMASI (1838).....	119
LONDRA MUKAVELENAMESİ (1840)	120
LONDRA ANTLAŞMASI (1841).....	120
KIRIM SAVAŞI (1853-1856).....	120
İSTANBUL KONFERANSI (1876)	121
LONDRA PROTOKOLÜ (1877)	121
1877-1878 OSMANLI RUS SAVAŞLARI (93 HARBİ)	121
HALEPA SÖZLEŞMESİ (25 Ekim 1878)	123
DÖMEKE MEYDAN MUHAREBESİ (18 Nisan 1897)	124
ONDOKUZUNCU (XIX.) YÜZYIL ISLAHATLARI.....	131
İKİNCİ MAHMUT DÖNEMİ (1808-1839).....	131
SENED-i İTTİFAK (1808).....	132
TANZİMAT FERMANI (1839).....	133
ISLAHAT FERMANI (1856)	135
TANZİMAT DÖNEMİ'NİN DİĞER GELİŞMELERİ	137
BİRİNCİ MEŞRUTİYET (23 Aralık 1876)	138
ANAYASAL DÜZENE GEÇİŞ: KANUN-İ ESASI (23 ARALIK 1876)	139
İKİNCİ MEŞRUTİYET (1908)	143
KANUN-İ ESASI'DE 1909 YILINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER	144
31 MART OLAYI (13 Nisan 1909)	148

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN
KÜLTÜR VE UYGARLIĞI

DEVLET YÖNETİMİ	155
A. MERKEZ ÖRGÜTÜ.....	155
B. TAŞRA ÖRGÜTÜ	162
MERKEZE BAĞLI EYALETLER	163
TAŞRA ÖRGÜTÜ'NDEKİ DEĞİŞİKLİKLER	164
TOPRAK YÖNETİMİ.....	165
DİRLİK SİSTEMİ (= Tımar Sistemi=İkta Sistemi).....	166
HUKUK.....	168
MALİYE	170
OSMANLI VERGİ SİSTEMİ	173
OSMANLI DEVLETİ'NDE KAPİTÜLASYON SÜRECİ	174
KAPİTÜLASYONLARIN OSMANLI DEVLETİ'NE ETKİLERİ	175
ORDU	176
EĞİTİM	181
BİLİM	184
EDEBİYAT.....	186
SANAT	186

ÜÇÜNCÜ KISIM
AVRUPA TARİHİNE GENEL BAKIŞ

HAÇLI SEFERLERİ (1096-1272)	219
COĞRAFİ KEŞİFLER VE OSMANLI DEVLETİ'NE ETKİLERİ	220
OTUZ YIL SAVAŞLARI	221
YEDİ YIL SAVAŞLARI (1756-1763)	221
AMERİKAN BAĞIMSIZLIK BİLDİRİSİ	221
1792 – 1815 İHTİLAL SAVAŞLARI.....	222
1815 VİYANA KONGRESİ	223
1930 İHTİLALLERİ.....	223
1848 İHTİLALERİ.....	223
FRANSIZ DEVRİMİ VE OSMANLI DEVLETİ'NE ETKİLERİ.....	224
SANAYİ DEVRİMİ	225

DÖRDÜNCÜ KİSİM
TÜRK DEVRİM (İNKILÂP) TARİHİ

BİRİNCİ BÖLÜM

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911)	229
BİRİNCİ BALKAN SAVAŞI (1912)	230
BAB-I ALİ BASKINI (İTTİHAT VE TERAKKİ YÖNETİMİ)	230
İKİNCİ BALKAN SAVAŞI	231
DEVLETLERİN OSMANLI ÜZERİNDEKİ GENEL POLİTİKASI.....	232
MONROE DOKTRİNİ.....	232
MEİJİ RESTORASYONU (1867-1912)	233
BASMACI HAREKETİ (1917-1931)	233
BALFOUR BİLDİRİSİ (1917) VE İSRAİL DEVLETİ'NİN KURULUŞU (1948)	233
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI (1914-1918).....	237
SAVAŞIN BAŞLAMASI	237
OSMANLI DEVLETİ'NİN SAVAŞA GİRMESİ	237
OSMANLI DEVLETİ'NİN SAVAŞTIĞI CEPHELER.....	238
SOVYETLER BİRLİĞİ'NİN KURULMAYA BAŞLAMASI	242
BREST-LİTOWSK ANTLAŞMASI (3 Mart 1918)	242
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SIRASINDAKİ GELİŞMELER VE GİZLİ ANTLAŞMALAR	243
ABD'NİN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NA GİRMESİ	244
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NIN SONUÇLARI.....	244
WILSON İLKELERİ (8 Ocak 1918)	245
MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI (30 Ekim 1918)	246
ATEŞKES SONRASI GELİŞMELER	247
PARİS BARIŞ KONFERANSI (18 Ocak 1919).....	248
İLK İSGALLER VE TEPKİLER	248
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASINDA İMZALANAN BARIŞ ANTLAŞMALARI.....	249
İZMİR'İN İŞGALİ	253
AMİRAL BRİSTOL RAPORU (11 Ekim 1918)	253
GENERAL HARBORD RAPORU (25 Eylül 1919)	253
MİLNE HATTI (3 Kasım 1919)	254
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI KURULAN BÖLGESEL ÖRGÜTLER	254

İKİNCİ BÖLÜM

KURTULUŞ SAVAŞININ HAZIRLIK DÖNEMİ

ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞI'NIN ÖRGÜTLENMESİ = CEMİYETLER	263
YARARLI CEMİYETLER.....	263
ZARARLI CEMİYETLER	265
AZINLIKLERİN KURDUĞU ZARARLI CEMİYETLER.....	266
ULUSAL MÜCADELEYİ DESTEKLEYEN YAYIN KURULUŞLARI	267
MİLLİ MÜCADELE KARŞITI OLAN YAYIN KURULUŞLARI	269
KUVA-YI MİLLİYE	270
DİĞER DÜZENSİZ BİRLİKLER	271

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

GENELGELER VE KONGRELER DÖNEMİ

MUSTAFA KEMAL'İN SAMSUN'A ÇIKMASI	273
HAVZA GENELGESİ (28-29 Mayıs 1919)	275
AMASYA GENELGESİ (20-22 Haziran 1919).....	275
ALINAN KARARLAR	276
ÖZELLİKLERİ	276
SONUÇLARI	277
ERZURUM KONGRESİ (23 Temmuz-7 Ağustos 1919)	277
EDİRNE VE LÜLEBURGAZ KONGRELERİ (10 Temmuz 1919)	279
BALIKESİR KONGRESİ (26-31 Temmuz 1919)	280
NAZİLLİ KONGRESİ	280
ALAŞEHİR KONGRESİ (16-25 Ağustos 1919).....	280
SİVAS KONGRESİ (4-11 Eylül 1919)	281
AMASYA GÖRÜŞMESİ=PROTOKOLÜ (20-22 Ekim 1919)	283
AFYONKARAHİSAR KONGRESİ (2 Ağustos 1920).....	285
POZANTI KONGRESİ (5 Ağustos 1920)	285

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

KONGRELER SONRASI DÖNEM

KOMUTANLAR TOPLANTISI (16-28 Kasım 1919).....	299
TEMSİL HEYETİ'NİN ANKARA'YA GELMESİ (27 Aralık 1919)	300
SON OSMANLI MEBUSAN MECLİSİ'NİN TOPLANMASI (12 Ocak 1920)	300
MİSAK-I MİLLİ KARARLARI	301
KARARLAR.....	301
ÖNEMİ	302

İSTANBUL'UN İŞGALİ (16 Mart 1920)	302
İŞGALE GİDEN SÜREÇ	302
ANADOLU HAREKETİ'NİN İŞGALE TEPKİSİ	303
İŞGAL SONRASI SÜREÇ	303

Beşinci Bölüm TBMM'NİN AÇILMASI

BİRİNCİ TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ'NİN AÇILMASI (23 Nisan 1920)	307
AMACI	307
KARARLARI	307
BİRİNCİ TBMM'NİN ÖZELLİKLERİ	308
BİRİNCİ TBMM'DE ÇIKARILAN KANUNLAR	309
BİRİNCİ TBMM'NİN YAPTIĞI ÇALIŞMALAR	310
MECLİSTE OLUŞTURULAN GRUPLAR	310
OSMANLI DEVLETİ'NİN	
ULUSAL MÜCADELEYİ YOK ETME GİRİŞİMLERİ	312
BİRİNCİ TBMM'YE KARŞI ÇIKAN AYAKLANMALAR	312
AYAKLANMALARIN SONUÇLARI	314
TBMM'NİN AYAKLANANLARA KARŞI ALDIĞI ÖNLEMLER	315
İSTİKLAL MAHKEMELERİ (18 Eylül 1920)	315
GEDİZ SAVAŞI (24 Ekim 1920)	316
DÜZENLİ ORDU'NUN KURULMASI	316

ALTINCI BÖLÜM KURTULUŞ SAVAŞI'NDA CEPHELER

DOĞU CEPHESİ	331
CEPHENİN AÇILMASINA YOL AÇAN SÜREÇ	331
ÖNEMİ	332
GÜNEY CEPHESİ	332
POZANTı SAVAŞI VE KAVAKLIHAN TAARRUZU	333
İTALYA'YA İLE İLİŞKİLER	333
BİLECİK GÖRÜŞMELERİ (5 Aralık 1920)	334
BATI CEPHESİ	334
BİRİNCİ İNÖNÜ SAVAŞI (6-11 Ocak 1921)	334
İLK ANAYASA = TEŞKİLAT-I ESASİYE (20 Ocak 1921)	335
LONDRA KONFERANSI (23 Şubat - 12 Mart 1921)	337
MOSKOVA ANTLAŞMASI (16 Mart 1921)	339
İKİNCİ İNÖNÜ SAVAŞI (23 Mart-1 Nisan 1921)	340
KÜTAHYA-ESKİSEHIR SAVAŞLARI (10-24 Temmuz 1921)	340

SAKARYA SAVAŞI (23 Ağustos-12 Eylül 1921).....	341
ANKARA ANTLAŞMASI (20 Ekim 1921)	342
KARS ANTLAŞMASI (13 Ekim 1921).....	342
BÜYÜK TAARRUZ VE BAŞKOMUTANLIK MEYDAN SAVAŞI (26 Ağustos-9 Eylül 1922).....	343
MUDANYA ATEŞKES ANTLAŞMASI (3-11 Ekim 1922)	344

YEDİNCİ BÖLÜM
KURTULUŞ SAVAŞI SONRASI
SİYASAL DÖNÜŞÜMLER

SALTANATIN KALDIRILMASI (1 Kasım 1922).....	367
SALTANAT NEDEN KALDIRILD?	367
SALTANATIN KALDIRILMASININ SONUÇLARI NE OLMUŞTUR?	367
LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI (24 Temmuz 1923).....	367
LOZAN'DA ÇÖZÜLEN KONULAR.....	369
BİR KISMI ÇÖZÜLEN KONULAR.....	370
ÇÖZÜLEMEMEN KONULAR.....	370
LOZAN'IN ÖNEMİ	371

SEKİZİNCİ BÖLÜM
KALICI BARIŞ SONRASI DÖNEM

İKİNCİ TBMM'NİN AÇILMASI.....	379
CUMHURİYET'İN İLANI.....	380
HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 Mart 1924)	381
1924 ANAYASASI (20 Nisan 1924).....	382
ÇOK PARTİLİ REJİM DENEMELERİ.....	391
CUMHURİYET HALK FİRKASI (9 Eylül 1923)	391
TERAKKİPERVER CUMHURİYET FİRKASI (17 Kasım 1924)	392
DAWES PLANI (16 Ağustos 1924).....	394
NASTURİ AYAKLANMASI (12-28 Eylül 1924)	395
ŞEYH SAİT AYAKLANMASI (13 Şubat 1925)	395
MUSTAFA KEMAL'E SUİKAST GİRİŞİMİ (16 Haziran 1926).....	397
1929 DÜNYA EKONOMİK BUNALIMI.....	398
İKİNCİ ÇOK PARTİLİ REJİM DENEMELERİ	399
SERBEST CUMHURİYET FİRKASI	399
AHALİ CUMHURİYET FİRKASI	400
TÜRKİYE CUMHURİYETİ AMELE VE İŞÇİ PARTİSİ	400
SOSYAL DEMOKRAT PARTİ	401
LAİK CUMHURİYETÇİ İŞÇİ VE ÇİFTÇİ FİRKASI.....	401

MENEMEN OLAYI (23 Aralık 1930)	406
AĞRI OLAYI (16 Mayıs 1926)	406
BURSA OLAYI (1 Şubat 1933)	406
VAGON-Lİ OLAYI (25 Şubat 1933)	407
RAZGRAD OLAYLARI (17 Nisan 1933).....	407
DERSİM (TUNCELİ) OLAYLARI (20 Mart 1937-Aralık 1938)	407

DOKUZUNCU BÖLÜM
ATATÜRK DEVRİMLERİ
(= İNKILÂPLARI)

TOPLUMSAL ALANDA LAİKLEŞME.....	409
1. SOYADI YASASI'NIN KABULÜ (25 Haziran 1934)	409
2. KILIK KIYAFETTE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER (25 Kasım 1925).....	409
3. TEKKE, ZAVİYE, TÜRBELERİN KAPATILMASI VE TARİKATLARIN YASAKLANMASI (30 Kasım 1925)	410
4. TAKVİM SAAT VE ÖLÇÜLERDE DEĞİŞİKLİKLER.....	410
5. KADIN HAKLARI	410
HUKUK ALANINDAKİ İNKILÂPLAR	416
TÜRK MEDENİ YASASI (17 Şubat 1926).....	417
EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANINDA İNKILÂPLAR.....	420
1. TEHVİD-İ TEDRİSAT YASASI'NIN KABULÜ (3 Mart 1924)	420
2. MEDRESELERİN KAPATILMASI (3 Mart 1924)	421
3. MAARİF VEKÂLETİ HAKKINDA YASA'NIN KABULÜ (2 Mart 1926)	421
4. YENİ TÜRK HARFLERİ'NİN KABUL EDİLMESİ (1 Kasım 1928)	422
5. TÜRK TARİH KURUMUNUN KURULMASI (15 Nisan 1931)	423
6. TÜRK DİL KURUMUNUN KURULMASI (12 Temmuz 1932).....	424
7. ÜNİVERSİTE VE EĞİTİM İLE İLGİLİ DİĞER KURUMLARIN AÇILMASI	424
EKONOMİK ALANDA YAPILAN İNKILÂPLAR	434
1. İZMİR İKTİSAT KONGRESİ (18 Şubat 1923).....	434
TARIM ALANINDAKİ İNKILÂPLAR	436
1. AŞAR VERGİSİNİN KALDIRILMASI (17 Şubat 1925)	436
TİCARET ALANINDAKİ İNKILÂPLAR.....	437
1. KAPİTÜLASYONLARIN KALDIRILMASI (24 Temmuz 1923)	437
2. İŞ BANKASI'NIN KURULMASI (26 Ağustos 1924)	437
3. KABOTAJ YASASI'NIN ÇIKARTILMASI (19 Nisan 1926).....	437
4. YABANCILARIN KURDUĞU İŞLETMELERİN MİLLİLEŞTİRİLMESİ	438
5. KORUYUCU GÜMRÜK UYGULAMASININ GETİRİLMESİ (1929)	438
6. MERKEZ BANKASI'NIN KURULMASI (20 Eylül 1930).....	438
SANAYİ ALANINDA YAPILAN İNKILÂPLAR	439

1. BİRİNCİ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI.....	439
2. İKİNCİ BEŞ YILLIK KALKINMA PLANI	439
3. SANAYİ VE MAADİN BANKASI'NIN KURULMASI (19 Nisan 1925)	439
4. EMLAK VE EYTAM BANKASI'NIN KURULMASI (3 Haziran 1926)	440
5. TÜRKİYE SANAYİ KREDİ BANKASI'NIN KURULMASI (7 Temmuz 1932).....	440
6. SÜMERBANK'IN KURULMASI (11 Temmuz 1933).....	440
7. FABRİKA VE BAZI BANKALARIN AÇILMASI	440
DEVLETÇİLİK İLKESİ GEREĞİNCE YAPILAN DÜZENLEMELER.....	441
SAĞLIK ALANINDAKİ GELİŞMELER	446
SANAT ALANINDAKİ GELİŞMELER	447
1. EDEBİYAT	447
2. RESİM	449
3. HEYKEL.....	449
4. MİMARLIK.....	449
5. TİYATRO	449
6. MÜZİK	450

ONUNCU BÖLÜM
ATATÜRK DÖNEMİNDE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN DIŞ POLİTİKASI

YABANCI OKULLAR SORUNU.....	453
MUSUL SORUNU	453
KABOTAJ YASASI VE LİMANLARIN İŞLETİLMESİ	454
TÜRK – FRANSIZ İLİŞKİLERİ	454
NÜFUS DEĞİŞİMİ	454
TÜRKİYE'NİN MİLLETLER CEMİYETİ'NE GİRMESİ (18 Temmuz 1932).....	455
BALKAN ANTANTI (9 Şubat 1934)	455
STRESA ANLAŞMASI (14 Nisan 1935).....	456
MONTRÖ BOĞAZLAR SÖZLEŞMESİ (20 Temmuz 1936).....	456
SADABAT PAKTI (9 Temmuz 1937)	457
İNÖNÜ HÜKÜMETİ'NİN DEĞİŞMESİ (25 Ekim 1937).....	457

ONBİRİNCİ BÖLÜM
ATATÜRK İLKELERİ

CUMHURİYETÇİLİK.....	463
HALKÇILIK	464
MİLLİYETÇİLİK	465
DEVLETÇİLİK.....	466
LAİKLİK.....	467

DEVRİMCİLİK = İNKILÂPÇILIK	468
BÜTÜNLEYİCİ İLKELER	469

ONİKİNCİ BÖLÜM

ATATÜRK SONRASI DİŞ POLİTİKA

HATAY SORUNU (30 Haziran 1939)	483
DANZİG SORUNU (1 Eylül 1939)	483
İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI (1935-1945)	483
NEDEN YENİ BİR DÜNYA SAVAŞI?.....	483
İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI'nda DEVLETLERİN POLİTİK AMAÇLARI	484
TÜRKİYE TARAFSIZ OLMASI NEDENİ İLE NELER YAŞAMIŞTIR?	484
SONUÇLARI NE OLMUŞTUR?	485
İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI OLUŞAN GÜÇ DENGESİ	485
İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE YAPILAN KONFERANSLAR	486
İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI KURULAN BÖLGESEL ÖRGÜTLER	488
TRUMAN DOKTRİNİ (12 Mart 1947)	491
MARSHALL PLANI (4 Temmuz 1948).....	491
KORE SAVAŞI (1950-1953)	492
HALLSTEİN DOKTRİNİ.....	492
EISENHOWER DOKTRİNİ (5 Ocak 1957)	492
BEYAZ DEVRİM (1962-1979)	493
VİETNAM SAVAŞI (1965-1973).....	493
ANTARTİKA ANTLAŞMASI (1 Aralık 1959)	493
TÜRKİYE – ABD İLİŞKİLERİ	494
TÜRK – YUNAN İLİŞKİLERİ	494
1. EGE ADALARI	495
2. KARASULARI - KITA SAHANLIĞI SORUNU	495
3. HAVA SAHASı (FIR) SORUNU	496
4. ADALARIN SİLAHLANDIRILMASI SORUNU	496
5. NÜFUS MÜBADELESİ (DEĞİŞİMİ).....	497
6. YUNANİSTAN'IN NATO ASKERİ KANADINA DÖNÜŞÜ.....	497
8. KARDAK KAYALIKLARI SORUNU	499

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ATATÜRK SONRASI İÇ POLİTİKA

VERGİ KANUNLARININ ÇIKARILMASI	501
OLAGANÜSTÜ DÖNEMLERDE ÇIKARILAN VERGİ KANUNLARI	501
TÜRKİYE'DE SEÇİM SİSTEMİ DEĞİŞİKLİKLERİ.....	502
DEMOKRAT PARTİ (7 Ocak 1946)	504

MİLLET PARTİSİ (1948).....	505
HÜRRİYET PARTİSİ (20 Aralık 1955)	506
27 MAYIS 1960 ASKERİ MÜDAHALESİ.....	506
1961 ANAYASASI	506
12 MART MUHTIRASI VE ANAYASA DEĞİŞİKLİKLERİ.....	508
12 EYLÜL 1980 ASKERİ MÜDAHALESİ	508
1982 ANAYASASI	508
1982 ANAYASASININ ÖNEMLİ ÖZELLİKLERİ.....	509

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM 1980 SONRASI DÖNEM

SCHENGEN ANTLAŞMASI.....	511
KÖRFEZ SAVAŞI (2 Ağustos 1990).....	511
MAASTRICHT ZİRVESİ (9-10 Aralık 1991).....	511
TÜRKİYE İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI (TİKA).....	512
AMSTERDAM ANTLAŞMASI (18 Haziran 1997).....	512
OTTOWA SÖZLEŞMESİ (4 Aralık 1997)	512
LÜKSEMBURG ZİRVESİ (12-13 Aralık 1997).....	513
LAEKEN ZİRVESİ (14-15 Aralık 2001).....	513
KYOTO PROTOKOLÜ (16 Şubat 2005).....	513
BALİ KONFERANSI (13 Aralık 2007).....	513

ONBEŞİNCİ BÖLÜM AVRUPA BİRLİĞİ VE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

AVRUPA BİRLİĞİ	515
A. OLUŞUM SÜRECİ	515
B. AVRUPA BİRLİĞİ'NİN KURUMLARI	515
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER	519
ORGANLARI	519
AVRUPA EKONOMİK İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ (OECD).....	520
AGİK VE AVRUPA GÜVENLİK İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI (AGİT)	520
KOPHENAG KRİTERLERİ	520
GELİŞMİŞ SEKİZ ÜLKE (G-8 ÜLKELERİ).....	521
PETROL İHRAÇ EDEN ÜLKELER ÖRGÜTÜ (OPEC).....	521
İSLAM KONFERANSI TEŞKİLATI.....	522
KARADENİZ EKONOMİK İŞBİRLİĞİ (KEİ).....	522
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ (TÜBA)	522
KALKINMAKTA OLAN SEKİZ ÜLKE (D-8 ÜLKELERİ).....	522